

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Хмельницького національного університету,
доктор технічних наук, професор,
член-кореспондент НАН України
М. Є. Скиба

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Хіміч Віти Леонідівни
«Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до використання
засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю
011 «Освітні, педагогічні науки»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Головним завданням державної політики у сфері освіти є гармонійний розвиток особистості, зміцнення здоров'я та формування здорового способу життя школярів. Виховання учнівської молоді має бути багатовекторним – фізичний розвиток слід поєднувати з формуванням рис патріотизму, поваги до культури і традицій свого народу, духовних цінностей. На початку третього тисячоліття відбувається модернізація професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури й імплементація історично сформованих народних і традиційних прийомів та засобів виховання. Як наслідок виникає потреба у створенні відповідних педагогічних умов для формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності.

Концептуальні положення проблеми підготовки майбутніх учителів фізичної культури базуються на основних законах України «Про освіту» (2017 р.), «Про вищу освіту» (2014 р.), «Про фізичну культуру і спорт» (2017р.); «Концептуальних засадах реформування середньої освіти» (2016 р.), «Концепції «Нова українська школа» (2016 р.), «Концепції розвитку педагогічної освіти» (2018 р.), «Концепції розвитку освіти України на період 2015 – 2025 років», «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (2015 р); Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020 – 2025 роки (2019 р.), Національній стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» (2016 р.) та ін.

У контексті вирішення означеної проблеми актуальними є праці дослідників щодо підготовки майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої (Л. Іванова) та корекційно-оздоровчої роботи з учнями (Н. Денисенко, С. Токарева); особливостей професійної підготовки

майбутніх учителів фізичної культури (Н. Башавець, П. Джуринський, Р. Карпюк, Л. Серман, І. Ткачук); використання сучасних інноваційних (комп'ютерні, мультимедіа, тренінгові) технологій підготовки вчителів фізичної культури (Г. Генсерук, Л. Денисова, І. Панасюк, В. Сергієнко). Предметом наукових пошуків стали питання використання засобів народної фізичної культури для здоров'язбереження молоді (О. Алексєєв, Н. Деделюк, О. Кириченко, А. Конох, С. Мудрик, Є. Приступа, О. Притула, О. Слімаковський, А. Цьось та ін.); розвивальна роль оздоровчої фізичної рекреації та тренування (М. Батішева); здоров'язбереження (О. Шевченко, Ю. Мухаріна) і формування здорового способу життя підлітків (Н. Крутогорська, В. Пристинський, І. Шаповалова). Особливої уваги заслуговують дослідження, в яких розкриваються виховні можливості хореографічного мистецтва (Н. Чашечнікова, А. Чернишова).

Вивчення наукової літератури із досліджуваної проблеми, а також практика підготовки майбутніх учителів фізичної культури показали, що проблему професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності розкрито недостатньо. Тому існує необхідність комплексного дослідження цього питання.

Актуальність проблеми, відсутність цілісного й системного її дослідження, недостатнє теоретичне і практичне опрацювання, сучасні вимоги до підготовки майбутніх учителів фізичної культури зумовили вибір теми дослідження: **«Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності»**.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертація підготовлена відповідно до тематичного плану науково-дослідницьких робіт Хмельницького національного університету «Трансформація життєвого світу людини в умовах особистісного і професійного розвитку» (ДР № 0116U005844). Тему дисертації затверджено вченою радою Хмельницького національного університету (протокол № 6 від 24.11.2016р.) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень в галузі освіти, педагогіки і психології НАІПН України (протокол № 3 від 29.05.2018 р.).

Вірогідність результатів дослідження забезпечена теоретичною обґрунтованістю вихідних положень; системним аналізом літературних джерел, законодавчих і нормативно-правових документів України; відповідністю комплексу методів наукового пошуку об'єкту, предмету, меті й завданням дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

– *уперше*: визначено й обґрунтовано педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності (формування позитивної мотивації майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності; удосконалення

змісту підготовки майбутніх учителів фізичної культури на основі впровадження міждисциплінарного спецкурсу «Танцювальний хортинг»; використання інноваційних методів навчання у підготовці майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності); розроблено й науково обґрунтовано модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності;

– *удосконалено*: компонентну структуру готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, діяльнісний компоненти), зміст, форми, методи підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності; *конкретизовано* сутність понять «підготовка майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності», «готовність майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності», «засоби народного хореографічного мистецтва»;

– *подальшого розвитку набули*: положення щодо підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності.

Практичне значення результатів дослідження полягає в розробленні й упровадженні навчально-методичного забезпечення для підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності, зокрема: авторського спецкурсу «Танцювальний хортинг»; методичних рекомендацій «Ритміка і хореографія: методичні вказівки до вивчення дисципліни та самостійної роботи для студентів спеціальностей 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» і 017 «Фізична культура і спорт».

Для підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури та забезпечення урізноманітнення практики викладання у закладах середньої освіти укладено методичний посібник «Методика вивчення варіативного модуля «Танцювальний хортинг» для закладів загальної середньої освіти, розроблений авторським колективом і схвалений Міністерством освіти і науки України (Протокол № 2 від 01.07.2019р.), варіативний модуль «Танцювальний хортинг» для загальноосвітніх навчальних закладів 10–11 класів (рівень стандарту); навчальну програму для гуртків фізкультурно-спортивного та оздоровчо-прикладного спрямування загальної середньої освіти «Народний танець», схвалену для використання Міністерством освіти і науки України; методичний посібник для закладів загальної середньої освіти для вивчення варіативного модуля «Танцювальний хортинг», розроблений у співавторстві. Матеріали дослідження можуть стати ефективним інструментом діяльності викладачів у різних закладах освіти із формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес Хмельницького національного університету (довідка № 20 від 16. 06. 2020р.), Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (довідка № 732 від 27. 03. 2020р.), Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (довідка № 68-20-190/1 від 16. 03. 2020р.), Ізмаїльського державного гуманітарного університету (довідка № 11/312 від 22. 04. 2020р.), Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (довідка № 29/19 від 23. 05. 2019р.), Луцького національного технічного університету (довідка № 356-21-35 від 11. 03. 2020р.), Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (довідка № 712 від 25. 02. 2020р.), Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (довідка № 10/17-1095 від 03. 06. 2020р.).

Особистий внесок здобувача. В опублікованих зі співавторами працях автором: в статті [2] подано матеріал, присвячений порівняльному аналізу понять «аеробіка» та «народне хореографічне мистецтво»; у статті [4] визначено педагогічні умови підготовки майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності; у [5] з'ясовано особливості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у закладах вищої освіти в провідних країнах світу; у [8] розкрито структуру готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності; у [9] запропоновано варіативний модуль «Танцювальний хортинг» у вищих закладах освіти; у [10] висвітлено варіативний модуль «Танцювальний хортинг» як навчальну програму з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класів; у [18] досліджено взаємозв'язок рухової активності та здорового способу життя дітей і молоді; у [19] розкрито особливості використання засобів народного хореографічного мистецтва у закладах загальної середньої освіти; у [20] схарактеризовано структуру занять з різних напрямів аеробіки у групах загальної фізичної підготовки; у [21] обґрунтовано можливості використання засобів народного хореографічного мистецтва вчителями фізичного виховання у професійній діяльності; у [22] розкрито виховний та мистецький вплив народного хореографічного мистецтва у підготовці майбутніх вчителів фізичної культури; у [23] уточнено особливості використання міждисциплінарного спецкурсу «Танцювальний хортинг» у підготовці майбутніх вчителів фізичної культури; у [24] схарактеризовано структуру та зміст варіативного модулю «Танцювальний хортинг» у закладах загальної середньої освіти; у [25] розкрито значення використання народно-хореографічних елементів на уроках фізичної культури у закладах загальної середньої освіти; у [26] уточнено важливість міжпредметних зв'язків у підготовці майбутніх учителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності; у методичних рекомендаціях [27] висвітлено матеріал про народне хореографічне мистецтво та можливості його використання на заняттях у закладах вищої освіти.

Публікації. Основні теоретичні положення й висновки дисертації відображено у 27 публікаціях, з яких: 7 статей у наукових фахових виданнях

України, 2 статті в іноземних наукових періодичних виданнях, 15 статей та тез у збірниках матеріалів конференцій, 1 навчально-методичні рекомендації та 2 авторських права.

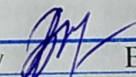
Структура та обсяг дисертації. Робота складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (234 найменування, з них 5 – іноземними мовами) та 33 додатків. Загальний обсяг дисертації – 312 сторінок, основний зміст – 175 сторінок. Ілюстрований матеріал подано у 35 таблицях та 12 рисунках.

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Хімч Віти Леонідівни «Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до використання засобів народного хореографічного мистецтва у професійній діяльності» є самостійним завершеним, міждисциплінарним дослідженням актуальної проблеми теорії і методики професійної освіти, педагогіки, виконаним у вигляді кваліфікаційної наукової праці, що містить нові науково обґрунтовані теоретичні результати, які мають важливе практичне значення. Робота відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

2. Результати дослідження обговорено й схвалено на засіданні міжкафедрального фахового семінару Хмельницького національного університету (результати голосування: «за» – 14; «проти» – немає, «утримались» – 1) від 21 вересня 2020 року.

Головуючий на засіданні фахового семінару:

доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету міжнародних відносин
Хмельницького національного університету В. В. Третько

Рецензент:

доктор педагогічних наук,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент,

в.о. завідувача кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Хмельницького національного університету О. В. Базильчук

Рецензент:

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри теорії і методики
фізичного виховання і спорту

Хмельницького національного університету Ю. В. Дутчак

